

FREDERICIA FOR LIVET

HANDLEPLANSKATALOG – VERSION 2

HANDLEPLANSKATALOG

FRA VISIONER TIL HANDLINGER

Fredericia for Livet, Fredericia Kommunes Sundhedspolitik, blev godkendt af Byrådet i juni 2021. Politikken sætter retningen for, hvordan vi vil skabe flere gode leveår for fredericianerne gennem fire centrale pejlemærker: Sunde rammer, Sammen om sundhed, Livsglæde og fællesskaber, samt Lighed i sundhed. Dette handleplanskatalog er et tillæg hertil, hvor visionerne under hvert pejlemærke omsættes til konkrete handlinger for Fredericia Kommune.

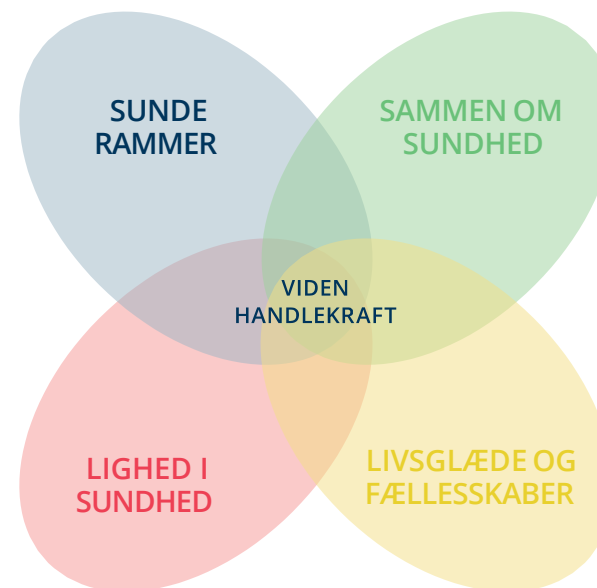
HANDLINGERNE ER OPDELT I FØLGENDE KATEGORIER:

- **NUVÆRENDE STRATEGISK PRIORITEREDE INDSATSER**
Indsatser og initiativer som vi allerede er godt i gang med, og som spiller direkte ind og understøtter visionerne. Der er fokus på prioriterede indsatser, det vil sige indsatser, hvor vi har valgt at gøre noget udover den kommunale driftsopgave, og som har et særligt fokus. Handleplanskataloget er således ikke en udtømmende liste over alle handlinger i Fredericia Kommune, der understøtter pejlemærkerne.
- **FREMTIDIGE FOKUSOMRÅDER**
Indsatser og fokusområder, der allerede ligger i støbeskeen, og som vil have en særlig opgavemæssig betydning i 2023.
- **MULIGE UDVIKLINGSSPOR**
Handlinger der peger på forskellige udfordringer og muligheder, og som tydeliggøre et potentiale for at løfte visionerne yderligere. Disse handlinger er endnu ikke konkrete, men de vil i høj grad skulle udvikles og politisk prioriteres. Det betyder også, at handlingerne kan indeholde flere forskellige indsatser, som kan løses på forskellige niveauer og måder.

Der er en stærk sammenhæng mellem de fire pejlemærker, og derfor vil nogle af de nævnte handlinger og indsatser i kataloget understøtte og styrke flere forskellige visioner og pejlemærker, men de vil kun blive nævnt ét sted.

De fire pejlemærker står på to fælles grundsten, viden og handlekraft. Det betyder, at vi i arbejdet med visionerne skal benytte relevant evidens og inspiration, og vi skal have et øje for formidling, kommunikation og synliggørelse. Derfor peges der til sidst i handleplanskataloget også på mulige interne udviklingsspor for at styrke et tværgående løft af Fredericia for Livet.

Handleplanskataloget er et dynamisk dokument, som løbende skal opdateres, så der sikres opfølgning på indsatser og udvikling på området.

**SUNDE
RAMMER**

SUNDE RAMMER

– ET GODT STED AT LEVE OG BO FOR ALLE

Byens, lokalområdernes og naturens indretning og muligheder har stor betydning for, hvordan vi lever vores liv og derfor også for vores sundhed. De fysiske rammer har både indvirkning på, hvordan og hvor meget de bliver anvendt, men også for

vores motivation og valg. Vi vil derfor skabe rammer, der gør det let og attraktivt at leve sundt og fremmer det gode liv for fredericianere.

VISIONER FRA SUNDHEDSPOLITIKKEN	NUVÆRENDE STRATEGISK PRIORITEREDE INDSATSER	FREMTIDIGE FOKUSOMRÅDER	MULIGE UDVIKLINGSSPOR
<p>Skabe en byudvikling, hvor der er plads til bevægelse, samvær og udfoldelse, og hvor tilgængelighed vægtes højt.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Bydækkende helhedsplan Igangsættelse af tværgående indsatser ex. omkring beskæftigelse i perioden 2023-2026• Tilgængelighed af fysisk aktivitet – øget fokus på både organiseret og uorganiseret idræt og kultur (Fritidspolitik for unge)• Ny streetsport-facilitet ved Ungdommens Hus (åbner i 2024)• Opførelse/renovering af tropisk badeland ved FIC• Cykelstikataloget Etablering af flere cykelstier• Fokus på rengøring af offentlige toiletter• Fokus i aktuell byplanlægning: At skabe plads til bevægelse, 'rum' til samvær og tilgængelighed, samt kobling af grønne områder, byliv og lokalområder	<ul style="list-style-type: none">• Cykelhandleplan Hvordan fremmer vi forholdene for cyklister, så flere vælger at cykle? (Indsats i Klimaplanen)• Der arbejdes på at få et campus realiseret i Kanalbyen• Handicapområdet skal fremadrettet integreres i enhver politik, så tilgængelighed for personer med forskellige handicap indtænkes som en del af kommunes levede liv.• Ny Midtbystrategi for udviklingen af Fredericias bymidte (under udarbejdelse)	<ul style="list-style-type: none">• Helhedsorienteret mobilitetsplan for de bløde trafikanter Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Teknisk udvalg

<p>Fremme de blå og grønne områder i hele Fredericia Kommune i forhold til friluftsliv, leg, fællesskaber og fordybelse, og vi vil koble de grønne områder sammen med byens og lokalområdernes liv.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Forbedret adgang til naturen ex. fokus på stiforløb, der giver adgang til naturen, samt infotavler om ruter mm. • Benyttelse af Bæredygtighedsværktøj Plan og Arkitekturs dialogværktøj til at fremme bæredygtige løsninger i nye lokalplaner, herunder at skabe gode fælles- og opholdsarealer • Legepladser - både almindelige og naturlegepladser • Gode udearealer på plejehjemmene ex. sans- og musikhave på demensplejehjem • Naturpark Lillebælt 	<ul style="list-style-type: none"> • Naturpark Lillebælt Ny 5-årig handleplan forventes godkendt af Byrådet inden udgangen af 2022 • Turismestrategi Bl.a. fokus på øget synlighed af mulighederne i de grønne og blå områder i Fredericia Kommune 	<ul style="list-style-type: none"> • Outdoor strategi Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Kultur- og Idrætsudvalget, i samarbejde med Klima-, Energi og Miljøudvalget samt Bosætnings- og Turismeudvalget • Potentiale for at gøre mere i lokal- og kommuneplanen ift. livskvalitet og kvalitet af gode byområder mm. Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Teknisk udvalg • Hannerupområdet Mulighed for yderligere samarbejde og aktivitet evt. et trailcenter. Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Kultur- og Idrætsudvalget
<p>Mindske de største sundhedsudfordringer, så fredericianerne kan opnå flere gode leveår. Derfor vil vi understøtte, at det sunde valg bliver til det lette valg.</p> <p>Det vil vi blandt andet gøre ved at skabe en tobaksfri fremtid, en sund alkoholkultur, god adgang til sund mad og drikke, samt god hygiejne. Det vil vi tænke ind i vores egen kommunale arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner til det samme.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Folkeskolens årsplan for sundhed, trivsel og seksualitet Årsplanen dækker 0.-9. kl. og indeholder værktøjer til, hvordan sundhed, trivsel og seksualitet kan løftes i undervisningen • Tobaksfri Fremtid Indsats i 7.-10. kl. der indeholder undervisning, fotokonkurrence og sundhedsdage for 8. årgang • Fremme sund alkoholkultur Fremme en sund alkoholkultur i udskolingen, samt forebygge unges brug af euforiserende stoffer • Attraktive rygestoptilbud Fredericia Kommune tilbyder forskelligartede gratis rygestoptilbud for at ramme en bred målgruppe 	<ul style="list-style-type: none"> • Tobaksfri arbejdstid for ansatte ved Fredericia Kommune Byrådet skal primo 2023 tage stilling til tobaksfrie arbejdspladser i Fredericia Kommune og den evt. implementeringsplan heraf 	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på balancen mellem selvbestemmelse og de sunde valg for borgere på social- og handicapområdet. Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Senior- og Socialudvalget • Flere tobaksfrie miljøer. Eksempelvis røgfrie udemiljøer, hvor børn og unge færdes som bl.a. legepladser og idrætsanlæg. Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Beskæftigelses- og Sundhedsudvalget og Kultur- og Idrætsudvalget • Fokus på madordninger og spisekulturen i grundskolen, så tilgængelighed af sund mad øges og rammerne om måltiderne forbedres. Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Børne- og Skoleudvalget (dette punkt kan blive et tema ifm. en udarbejdelsen af ny Børne- og Ungepolitik i 2023) • Styrke mulighederne for foreningsidrætten om en forebyggende arena og/eller come-back arena Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Kultur- og Idrætsudvalget

<p>Sammentænke flere funktioner, indsatser og løsninger når det kommer til klimatilpasning, natur, boligområder, rekreation og bevægelse, samt have en særlig opmærksomhed på klimaets og miljøets indvirkning på sundheden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klimaplan DK2020 Indeholder 53 klimaindsatser, der skal gøre Fredericia Kommune i stand til at skrue ned for udledningen af CO2 • Bæredygtig generation og Børnenes Verdensmål Det indarbejdes i læringsmiljøet i daginstitutioner, skoler og fritid, samt foreninger • Ren luft Reduktion af luftforurening via regulering af virksomheder og samarbejde med Miljøstyrelsen • Sammentænkning af klimatilpasning, natur, boligområder og rekreation er i fokus ved byplanlægning og lokalplanlægning, samt ved planlægning og udførelse af kommunens egne projekter • Rent drikkevand I Fredericia er der mangel på rent drikkevand, og derfor er det nødvendigt med et fokus på dette • Transportmuligheder for medarbejdere, der har udekørende funktioner i Plejen ex. brug af el-cykler, el-biler mm. • Støjhandleplan Indeholder en prioriteret oversigt over de kommunale veje, hvor der evt. skal ses på støjdæmpende foranstaltninger. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bosætningsstrategi 2023-2032 Klimavenlige boliger, grønne fællesarealer, grønne korridorer, infrastruktur til bevægelser (fx. cykelstier) • Cirkulær by Nyt projekt med fokus på bl.a. brug af teknisk vand på virksomheder i stedet for rent drikkevand 	<ul style="list-style-type: none"> • Implementere "Den Grønne Rygrad" i skolerne for at styrke den grønne og praksisnære undervisning. Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Børne- og Skoleudvalget (Afventer ny Børne- og Ungepolitik i 2023)
---	--	---	---

SAMMEN OM SUNDHED

SAMMEN OM SUNDHED

– MED SAMARBEJDE NÅR VI LÆNGERE

Det er kun i fællesskab, at vi kan skabe et sundere og gladere Fredericia. Derfor vil vi styrke sundheden gennem partnerskaber og samarbejde internationalt, nationalt, regionalt, og ikke mindst lokalt, for at være flere, der løfter sammen.

Her spiller sundhedsvæsenet, foreninger, uddannelsesinstitutioner, organisationer, virksomheder, lokalsamfundet, de frivillige og fredericianerne selv en vigtig rolle.

VISIONER FRA SUNDHEDSPOLITIKKEN	NUVÆRENDE STRATEGISK PRIORITEREDE INDSATSER	FREMTIDIGE FOKUSOMRÅDER	MULIGE UDVIKLINGSSPOR
<p>Udvikle det nære sundhedsvæsen sammen med Region Syddanmark, sygehusene, de praktiserende læger og andre aktører, så vi får sammenhængende behandlingsforløb og stærke sundhedstilbud til gavn for alle fredericianere.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klyngesamarbejde • Udvikling og implementering af indsatser i regi af Sundhedsaftalen: <ul style="list-style-type: none"> • Fokus på lighed i sundhed, forebyggelse, behandling og styrket sammenhæng til uddannelse og arbejde. • Tværsektorielt samarbejde i Fredericia <ul style="list-style-type: none"> • Partnerskabsaftale på psykiatriområdet • Nye velfærds løsninger på tværs ex. UngMod, gangtræningsprojekt i Træning og Forebyggelse • Udviklingen af Fredericia Sundhedshus • Styrket videndeling og kommunikation mellem kommune og almen praksis: <ul style="list-style-type: none"> • Hjemmeside • Elektronisk kommunikation ml. almen praksis og børn,- unge- og familieområderne 	<ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af muligt nærhospital • Opgaver i regi af: <ul style="list-style-type: none"> • 10 års plan for psykiatrien • Region Syddanmarks Akutplan 	<ul style="list-style-type: none"> • I forbindelse med udvikling af nærhospital: <ul style="list-style-type: none"> • Udeblivelser fra aftaler i sundhedsvæsenet • Fremtidig anvendelse af virtuelle løsninger i sundhedsvæsenet • Civilsamfundets kobling til udvikling af tværsektorielle initiativer <p>Igangsættelse af politisk proces for ovenstående udviklingsspor ligger primært ved: Den politiske styregruppe for tværsektorielt samarbejde</p>

<p>Styrke samarbejdet i det nære samfundsvæsen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udvikle vores lokale samarbejder, netværk og partnerskaber og være nysgerrig på nye muligheder. - Samarbejde med lokale aktører, enkeltpersoner og frivillige, der engagerer sig i at fremme sundhed og trivsel ud fra deres eget ståsted som eksempelvis Fredericia Sund By mikro-partnere. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde og inddragelse af lokale råd ex. Udsatterrådet, Handicaprådet, Idrætsrådet, Seniorrådet, Naturrådet, Ungebyrådet m.fl. • Lokale samarbejdsaftaler med civile aktører Fredericia Kommune har pt. 19 samarbejds-aftaler på det sociale område med eksempelvis HeadSpace, TUBA, Social Sundhed, Kirkens Korshær, Ældre Sagen m.fl. • Samarbejde med lokale foreninger Fredericia Kommune har pt. 122 lokale foreninger indenfor kultur, spejder og idræt • Styrket samarbejde med Idræt i Dagtimerne Øget tilgængelighed af fysisk aktivitet, der skaber sundhedsfremme for borgere, der er ældre og i en udsat position 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultur- og Idrætsbasen Ønske om at gøre det lettere at være forening/frivillig i Fredericia Kommune. Indeholder fem spor eksempelvis et spor omkring netværk – både områdenetværk og faglige netværk 	
<p>Deltage aktivt i nationale og internationale partnerskaber, netværk og alliancer der bakker op om pejlemærkerne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fredericia som Team Danmark Kommune Fokus på eliteidrætsaktiviteter og talentarbejde 	<ul style="list-style-type: none"> • Indgåelse af strategiske partnerskaber med nationale aktører indenfor foreningsidrætten og kulturområdet ex. DBU 	

**LIVSGLÆDE
OG FÆLLES-
SKABER**

LIVSGLÆDE OG FÆLLESSKABER

– ALLE SKAL OPLEVE FØLELSEN AF HA'-DET-GODT-HED

Sundhed handler ikke kun om fraværet af sygdom, men også om at trives i ens hverdag og have en følelse af at kunne håndtere hverdagens udfordringer. Det er derfor vigtigt, at vi skaber mulighederne for, at fredericianerne kan gøre noget aktivt, gøre noget der er meningsfuldt og gøre noget sammen med andre.

Vi vil skabe forudsætningerne for, at alle børn, unge, voksne og ældre i Fredericia kan opleve følelsen af livsglæde og være en del af fællesskabets Fredericia.

VISIONER FRA SUNDHEDSPOLITIKKEN	NUVÆRENDE STRATEGISK PRIORITEREDE INDSATSER	FREMTIDIGE FOKUSOMRÅDER	MULIGE UDVIKLINGSSPOR
Skabe gode rammer for aktiviteter og fællesskaber der giver mening, værdi og livsglæde for den enkelte.	<ul style="list-style-type: none">• Idræt for psykisk sårbare Projekt i samarbejde med Idræt i Dagtimerne fra 2021-2024• Hjemlighed på Plejehjem Et plejehjem skal føles som et hjem for beboerne med plads til gode relationer, selv- og medbestemmelse, samt hygge• Stoppestedet – brugernes hus Værested for psykisk sårbare• Udvidelse af tilbudsviften på Proaktiv Mulighed for aktivitets- og samværstilbud på botilbud• Aktivitetscentre for seniorer Skabelse af rammer og tilgængelighed for frivillige aktiviteter og fællesskaber ex. motionshold, transportmuligheder mm.• Bevæg dig glad, husk det nu Fysiske aktiviteter for demensramte i fællesskab med ex. børnehavebørn• Folkeskoler: Deltagelses- og glædesstrategi. Alle elever skal opleve glæde ved at komme i skolen, og have en reel mulighed for at deltage i sunde fællesskaber i skolen• Fritidspolitik for unge: Udviklingsspor med fokus på fællesskab, dannelse og mestring• Let's Go (projekt med ekstern finansiering) Projekt for 5. årgang, der fremmer bevægelse og fællesskaber ved at tilbyde gratis 'bland-selv-idræt'	<ul style="list-style-type: none">• Fredericia Kulturkaserne Samarbejde om at skabe nye muligheder for bl.a. unge kunstnere• Unge klimatopmøde	<ul style="list-style-type: none">• Løft af fredericianernes mentale trivsel ved at udbrede ABC-tankegangen, hvor det handler om at gøre noget aktivt (Act), gøre noget sammen (Belong), og gøre noget meningsfuldt (Commit). Tankegangen kan både udbredes på kommunale arbejdspladser og via eksterne samarbejdspartnere. Mange af de igangværende projekter taler ind i denne tankegang. Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Alle velfærdsudvalg (ift. Børn og unge, så indgår ABC i drøftelserne omkring en ny Børne- og Ungepolitik i 2023)• Landbypuljen som blev oprettet i 2022 understøtter arbejdet med grønne fællesskaber og arbejdet med landsbyforum er ved at komme i gang. Dette forum kan bl.a. bruges til at arbejde med grøn omstilling af lokalområderne. Landbypuljen og Landsbyforum hører under Teknisk Udvalg.

	<ul style="list-style-type: none"> • Grønne fællesskaber Borgerinvolvering og udvikling af den grønne omstilling i lokalområderne • Gode oplevelser i Fredericia Understøttelse af events og aktiviteter som ex. Fredericia Sommer- og Juleby, Sommer-rock, 6. juli dagene, Trekantens Festuge mm. • Feriesjov og F****weeks Gratis ferieaktiviteter for børn og unge i Fredericia i ferieperioder – særligt sommerferien 		
Få fællesskaber til at blomstre uanset om de er store eller små, virtuelle eller fysiske, formelle eller uformelle, og der skal være gode muligheder for at mødes på tværs af køn, alder og baggrund.	<ul style="list-style-type: none"> • Naturture med fokus på fællesskaber Faglige ture om Naturpark Lillebælt, biodiversitet mv. • Biblioteket: Læsefællesskaber for bl.a. ældre og børn/unge ex. Hold hjernen frisk og læsevenner 		<ul style="list-style-type: none"> • Skabe bedre rammer og muligheder for generationsmix, herunder mødet mellem børn og ældre, og unge og ældre igennem bl.a. fritidsjob, seniorjob og mentorordninger. Derudover er det øget potentiale for familieaktiviteter i bl.a. foreningslivet. Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Alle velfærdsudvalg
Understøtte fredericianernes selvbestemmelse og handlekraft, så der er mulighed for at gøre det, der giver mening for den enkelte.	<ul style="list-style-type: none"> • Brobygning Fokus på ensomhed og særligt enlige mænd. Håndholdt- og behovsbestemt indsats, der skal hjælpe borgerne ind i fællesskaber 		
Arbejde for, at alle fredericianere har det godt i egen krop og tror på egne evner.	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbud til borgere med let til moderat depression Nyt tilbud hos Træning og Forebyggelse • 'Lær at tackle'-kurser 		
Sætte fokus på at hjælpe hinanden med at nå vores mål og drømme.			<ul style="list-style-type: none"> • Styrke kulturen for hjælpsomhed både internt i kommunen blandt medarbejdere, og i mødet med fredericianerne. Igangsættelse af proces ligger ved: Direktionen

**LIGHED I
SUNDHED**

LIGHED I SUNDHED

– ALLE SKAL HAVE LIGE MULIGHEDER FOR ET GODT LIV

Det er ikke alle, der har de samme forudsætninger og muligheder for at leve det liv, som de ønsker. Social ulighed i sundhed handler ikke kun om en særlig udsat gruppes sundhedstilstand, men om at sundhed og sygdom generelt er skævt for-

delt i samfundet - også i Fredericia. Derfor vil vi i Fredericia arbejde for, at alle skal have lige muligheder for et godt og sundt liv uanset alder, køn, sociale og økonomiske forskelle.

VISIONER FRA SUNDHEDSPOLITIKKEN	NUVÆRENDE STRATEGISK PRIORITEREDE INDSATSER	FREMTIDIGE FOKUSOMRÅDER	MULIGE UDVIKLINGSSPOR
<p>Sætte tidligt og målrettet ind i forhold til børns trivsel, udvikling og læring, og vi vil skabe gode sociale forhold, så alle børn i Fredericia får en god og tryk start på livet.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Puljemidler til højere normering i de dagtilbud med en stor andel af sårbare børn (statslige puljemidler søges igen til at fortsætte en højere normering i nogle dagtilbud)• Udvikling af nye tilbud i 2023 (mellemløst), der styrker læringsmiljøet for børn med særlige behov i folkeskolerne• Kvalificering af eksisterende lokale og tværkommunale læringsmiljøer i folkeskolen, således at børnegrupperes særlige behov kan imødekommes• Trivsel+ Systematisering af trivselsfremmende indsatser 0-24 år• Forældrekurser Mestring af forælderrollen til de mest sårbare familier• Forældresamtaler om sårbare børns overgang til dagtilbud og til skole (sundhedspleje og tandpleje)• Ekstra fritidspas til sårbare børn og unge Støtter børn og unges mulighed for at deltage i foreningslivet og fritidsaktiviteter• Far-ambassadører Sundhedsplejen har fokus på far med to far-ambassadører• Fønix-klasse Ny mellemform i det almene skoletilbud, der højner nogle særlige børnegrupperes trivsel og læringsmiljø		

<p>Arbejde for, at Fredericias unge gennemfører en ungdomsuddannelse og at fredericianerne gennem hele livet har mulighed for at udvikle sig og lære nyt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opsøgende indsats ift. unge, der ikke påbegynder en ungdomsuddannelse eller dropper ud af uddannelsen • 10.Pro og 10.E Permanente 10. klasses tilbud, der skal hjælpe unge, der har udfordringer ift. det boglige • Ny ungehed under etablering i 2023 Sammenhængende og tværgående ungeindsats, hvor den unge oplever at blive mødt af én indgang til kommunen • Et styrket fokus på de ting, som kan understøtte overgange fra ung til voksen for de særligt sårbare unge 		
<p>Skabe mulighederne for, at så mange fredericianere som muligt får mulighed for at forsøge sig selv og være en del af et rummeligt arbejdsmarked.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bistå borgere med handicap i beskæftigelse ex. klap-job til borgere, der har et kognitivt handicap • Brug af evidensbaserede metoder i Job-centeret • Drift og Service Virksomhedsservice samt nytteaktivering bl.a. under Ren By 	<ul style="list-style-type: none"> • Beskæftigelsesplan 2023 Fokus på beskæftigelse og mestring (ny Hovedlov) 	<ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af koncept for social-økonomisk virksomhed for og med det lokale erhvervs-liv med fokus på den cirkulære tankegang. Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Beskæftigelses- og Sundheds-udvalget
<p>Have særlige indsatser og sundheds-tilbud til fredericianere, der mærker den sociale ulighed i sundhed mest, da alle fredericianere skal have mulighed for at være længst muligt i deres eget liv uanset baggrund, køn og alder.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Din Indgang Tilbud til borgere over 18 år, der har udfordringer ift. at være socialt udsat, psykisk sårbar eller har fysisk/psykisk handicap. Borgerne modtager målrettet støtte og hjælp her og nu • Styrket fleksibel bostøtteindsats 	<ul style="list-style-type: none"> • Inkluderende fællesskaber og forebyggelse af udsathed Fokus på bolig, beskæftigelse og lighed i sundhed • En sammenhængende rusmiddelindsats Fokus på en styrket sammenhæng mellem den forebyggende og den behandlende indsats og på at sikre gennemsigtighed 	
<p>Møde fredericianerne der hvor de er og skabe gode rammer for hjælp til selvhjælp, og vi vil styrke fredericianernes sundhedskompetencer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Social- og gadesygeplejerske Opsøgende indsats for at styrke den generelle sundhed for borgere i udsathed • Demensfællesskabet Lillebælt Rådgivnings- og aktivitetscenter for demensramte og deres pårørende – også yngre personer, som stadig er på arbejds- markedet. 		<ul style="list-style-type: none"> • Styrket sammenhæng mellem Bostøtten og Plejen, så der skabes mere gennemskuelighed for borgerne, og så ressourcerne bruges bedst muligt. Samt yderligere fokus på målgruppens sundhed. Igangsættelse af politisk proces ligger primært ved: Senior- og Socialudvalget

**OVERSIGT OVER
DE MULIGE
UDVIKLINGSSPOR**

Pejlemærke	Mulige udviklingsspor	Igangsættelse af (politisk) proces ligger primært ved:
Sunde rammer	Helhedsorienteret mobilitetsplan for de bløde trafikanter	Teknisk Udvalg
	Outdoor strategi	Kultur- og Idrætsudvalget i samarbejde med Klima-, Energi og Miljøudvalget, samt Bosætnings- og Turismeudvalget
	Potentiale for at gøre mere i lokal- og kommuneplanen ift. livskvalitet og kvalitet af gode byområder mm.	Teknisk udvalg
	Hannerupområdet. Mulighed for yderligere samarbejde og aktivitet evt. et trailcenter	Kultur- og Idrætsudvalget
	Fokus på balancen mellem selvbestemmelse og de sunde valg for borgere på social- og handicapområdet	Senior- og Socialudvalget
	Flere tobaksfrie miljøer. Eksempelvis røgfrie udemiljøer, hvor børn og unge færdes som bl.a. legepladser og idrætsanlæg.	Beskæftigelses- og Sundhedsudvalget og Kultur- og Idrætsudvalget
	Fokus på madordninger og spisekulturen i grundskolen, så tilgængelighed af sund mad øges og rammerne om måltiderne forbedres.	Børne- og Skoleudvalget (Ny Børne- og Ungepolitik i 2023)
	Styrke mulighederne for foreningsidrætten om en forebyggende arena og/eller come-back arena	Kultur- og Idrætsudvalget
	Implementere "Den Grønne Rygrad" i skolerne for at styrke den grønne og praksisnære undervisning.	Børne- og Skoleudvalget (Ny Børne- og Ungepolitik i 2023)
Sammen om sundhed	<ul style="list-style-type: none"> • I forbindelse med udvikling af nærhospital: <ul style="list-style-type: none"> • Udeblivelser fra aftaler i sundhedsvæsenet • Fremtidig anvendelse af virtuelle løsninger i sundhedsvæsenet • Civilsamfundets kobling til udvikling af tværsektorielle initiativer 	Den politiske styregruppe for tværsektorielt samarbejde
Livsglæde og fællesskaber	Løft af fredericianernes mentale trivsel ved at udbrede ABC-tankegangen, hvor det handler om at gøre noget aktivt (Act), gøre noget sammen (Belong), og gøre noget meningsfuldt (Commit). Tankegangen kan både udbredes på kommunale arbejdspladser og via eksterne samarbejdspartnere. Mange af de igangværende projekter taler ind i denne tankegang.	Alle velfærdsudvalg (ift. Børn og unge, så indgår ABC i drøftelserne omkring en ny Børne- og Ungepolitik i 2023)
	Landbypuljen som blev oprettet i 2022 understøtter arbejdet med grønne fællesskaber og arbejdet med landsbyforum er ved at komme i gang. Dette forum kan bl.a. bruges til at arbejde med grøn omstilling af lokalområderne.	Teknisk Udvalg
	Skabe bedre rammer og muligheder for generationsmix, herunder mødet mellem børn og ældre, og unge og ældre igennem bl.a. fritidsjob, seniorjob og mentorordninger. Derudover er det øget potentiale for familie-aktiviteter i bl.a. foreningslivet.	Alle velfærdsudvalg
	Styrke kulturen for hjælpsomhed både internt i kommunen blandt medarbejdere, og i mødet med fredericianerne.	Direktionen
Lighed i sundhed	Udvikling af koncept for social-økonomisk virksomhed for og med det lokale erhvervsliv med fokus på den cirkulære tankegang.	Beskæftigelses- og Sundhedsudvalget
	Styrket sammenhæng mellem Bostøtten og Plejen, så der skabes mere gennemskuelse for borgerne, og så ressourcerne bruges bedst muligt. Samt yderligere fokus på målgruppens sundhed.	Senior- og Socialudvalget